КПСС XXIV съездини муносиб кутиб оламиз!

Меҳнат унумдорлигини 1970 йил тўртинчи кварталида эришилганидан икки процентга оширамиз. Объектларни фақат «яхши» баҳо билан топширамиз.

17 АПРЕЛЬ — Коммунистик шанбалик!

КОЛЛЕКТИВ АҲДИ

«Главташкентстрой»га қарашли «Таштрансспецстрой» трестининг ихтисослаштирилган 39-бошқармаси коллективи ҳам КПСС XXIV съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб съездни арзигудек меҳнат ғалабалари билан кутиб олиш учун оширилган социалистик мажбурият қабул қилишган.

Уй-жой бинолари, мактаблар, болалар муассасалари, маданий-маиший бинолар ҳамда савдо марказлари, саноат корхоналарини монтаж қилувчи касбдошларимизга, йўл-йўлкалар бунёд этувчиларга иш фронти очиб бериш, қувурлар учун траншеялар қазиб, уларни ётқизиш, жойлаштиришдек сермашаққат ва масъулиятли ишларни амалга ошираётган коллективимиз ишда жасорат кўрсатиб жавлон урмоқдалар.

1971 йилнинг биринчи квартали планини 29 мартгача бажариб, квартал планига қўшимча, бош пудрат планига қўшимча 15 минг сўмлик, ўз кучимиз билан бажариладиган иш планимизга қўшимча 10 минг сўмлик иш қилинади.

Умумий қилинган ишлар учун тўланадиган иш ҳақининг камида 52 процентини аккорд-мукофот йўли билан тўлашга эришамиз.

Киров районининг «Шимол» 1- «А» ҳам 1 «Б» массивида иккита уйнинг, 18- кварталида қуриладиган база пойдеворини муддатидан олдин тугаллаб монтажчиларга топширамиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Ленин комсомоли номли Москва автозаводи коллективининг ватанпарварлик ташаббусини қўллаб-қувватлаб, 1971 йил 17 апрелда Коммунистик шанбалик ўтказишга даъват этган республикамиздаги бир группа илғор саноат корхоналари коллективларининг ватанпарварлик ташаббусларини маъқуллаган қарорини бошқармамиз ишчиларининг йиғинида муҳокама қилдик.

Қалблари не-не орзу-ниятлар билан тўлиб-тошган ишчиларимиз ҳам ана шу қимматли ташаббусни қўллаб-қувватлашди. Йиғилиш қатнашчилари якдиллик билан 17 апрель куни ҳаммамиз қурилиш объектларида ҳар кунгидек зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлаймиз. Шу куни ишланган маблағни батамом тўққизинчи беш йиллик фондига берамиз, — дея қарор қилишди.

Шу кунларда съездолди социалистик мусобақасида, коммунист Михаил Черников бошчилик қилаётган қувур ётқизувчи-слесарлар бригадасининг аъзолари, Дмитрий Манос бошқараётган йўл қурувчилар бригадаси, Н. Ҳожиметов бригадаси кунлик топшириқларни 120—135 процентдан бажараётирлар.

И. ТАГИЕВ,
39-қурилиш бошқармасининг бошлиғи.

Л. ЦОЙ,
партия ташкилотининг секретари.

А. ОРИПОВ,
бошқарма касаба союз ташкилотининг раиси.

✻ МЕҲНАТДА ПЕШҚАДАМЛАР

Эркин Мирзамуродов «Таштекстильмаш» заводида саккиз йилдан буён ишлаб келмоқда. У 6-йиғув цехининг электр слесари. Магнит микропереключателлар блокини йиғади. Нормасини доимо ошириб бажаради. Шу билан бирга йиғув участкасида жамоатчилик ишларида актив қатнашади.

СУРАТДА: Э. Мирзамуродов иш устида.

Коммунист А. Ражабов (чапда) ва М. Мақсудов ўртоқлар Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига қарашли ихтисослаштирилган ремонт ишлаб чиқариш корхонасида кўп йиллардан бери ишлаб, уста пўлат қуювчи бўлишган. Улар биринчи квартал планини муддатидан илгари бажариш учун курашмоқдалар.

Бу бино Чилонзор районидаги «Ташсовет 50 йиллиги» номли кинотеатр билан ёнма-ён қад кўтарди. Уни 6-трест, 27-қурилиш бошқармасининг бинокорлари қурмоқдалар. Бу тўққиз қаватли уйга кўчиб кирувчилар учун бинокорлар барча қулайликларни яратмоқдалар.

Л. Глауберзон фотолари.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши. 9 ФЕВРАЛЬ 1971 Й СЕШАНБА № 33 (1408). БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

✻ Тошкент—мамлакатга

БИРИНЧИ БУЮРТМА—ЯЛТАГА

Тошкентдаги «Узбеккинодеталь» тажриба механика заводи келаси ойдан бошлаб ишлаб чиқарадиган буюмларининг дастлабки партиясини Ялтага юборадиган бўлди. Ялтадаги «Ўзбекистон» санаторийсидан келган буюртмага мувофиқ, у ердаги тўрт юз эллик ўринли кинозал учун креслолар тайёрлаб бериш сўралган.

Кеча

заводнинг ижодий коллективи театр залларига қўйиладиган янгилик креслоларнинг ишчи чизмаларини тайёрлаб, ишлаб чиқарувчиларга топширди. Замонавий конструкция асосида тайёрланадиган креслолар қаттиқ ва ярим юмшоқ бўлади. Ўтиришда қулайлиги билан бирга, илгари ишлаб чиқарилган хилидан анча арзон ҳамдир.

✻ Шаҳар—қишлоққа

НУР БАХШ ЭТГАНЛАР

Бутуниттифоқ «Сельэнергопроект» институтининг Тошкентдаги Ўрта Осиё бўлими ходимлари Ўзбекистоннинг узоқ қишлоқлари ва яйловларини Ильич нурлари билан таъминлашда диққатга сазовор ишларни олиб бормоқдалар. Яқинда, институтда 2 минг километр масофага мўлжалланган юқори вольтли электр қувватини тарқатадиган линия ва 2170 километрли кам вольтли электр магистраллари лойиҳалари чизиб бўлинди. Яқин орада Самарқанд областидаги «Мойбулоқ». «Нурота», Ленин номли, «Ғозғон», «Олтинсой», «Бахмал» ва бошқа совхозларига тортилаётган электр симлари мамлакат электр системасига уланади. Шунингдек, Қашқадарё областининг «Чорвадор», «Большевик», «Қорақум» ва бошқа хўжаликларидаги минглаб чорвадорларнинг хонадонларида чароғон Ильич нурлари порлайди.

Тонгги газеталарда

▲ Куба Республикасининг Президенти доктор Освальдо Дортикос Торрадо ва Куба Коммунистик партияси Марказий, Комитетининг Биринчи секретари. Куба Революцион ҳукуматининг Бош министри майор Фидель Кастро Рус Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний ва А. Н. Косигин ўртоқлар номига йўллаган жавоб телеграммаларида совет халқига, КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва СССР Министрлар Советига Куба революциясининг 12 йиллиги муносабати билан йўллаган дўстона мактуб учун чуқур миннатдорчилик билдирадилар.

▲ «Луноход—1» Ойдаги тўртинчи кун программасини бажаришга киришди.

▲ 8 февралда Самарқанд опера ва балет театрида қадимий ва ҳамиша навқирон шаҳарнинг Ленин ордени билан мукофотланганлиги муносабати билан шаҳар меҳнаткашлари и н и н г митинги бўлиб ўтди.

ИЛҲОМБАХШ РАҚАМЛАР

Тошкент меҳнаткашлари 1970 йилда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат планининг бажарилиш якунлари тўғрисида СССР Марказий Статистика Бошқармаси эълон қилган ахборотни зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Агитаторлар, пропагандистлар ва сиёсий ахборотчилар ўз суҳбатларини шу ҳужжатга бағишламоқдалар.

Тошкентдаги В. П. Чкалов номли авиация заводи коллективида бешйиллик сўнгги йили якунлари юзасидан қизғин фикрлашиб олинди. Пайвандчи Собир Назиров инструментал цехида ўтказилган суҳбат вақтида ўз фикрларини баён қилиб, бундай деди:

— Ленин юбилейи йилида эришилган меҳнат зафарлари ҳар биримизга илҳомбахш этади. Биз. Тошкент самолётсозлари ҳам бутун совет халқининг ажойиб ғалабасига қўшган муносиб ҳиссамиз билан фахрланамиз. Янги беш йилликнинг биринчи йили, партиянинг XXIV съезди чақириладиган йилда жадал суръатлар билан иш бошланганлиги ҳаммамизни қувонтиради. Бу йил коммунизм қуриш йўлидан олға қараб катта қадам қўйиш йили бўлиб қолмоғи учун зўр ғайрат билан меҳнат қиламиз.

Электрон техника заводида Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводида ва шаҳардаги бошқа корхоналарда ҳам СССР Марказий Статистика Бошқармасининг ахборотига бағишланган дастлабки суҳбатлар ўтказилди.

(ЎзТАГ).

ПРОПАГАНДИСТЛАР СЕМИНАРИ

Куни-кеча Киров район партия комитетида пропагандистларнинг навбатдаги назарий семинари бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти директори, тарих фанлари доктори Ш. З. Саломова «Совет Ўзбекистони съезддан съездгача», республика рус тили ва адабиёти педагогика институти доценти, филология фанлари кандидати Н. Г. Гопштейн «Тарғиботчилар ишида бадиий адабиётнинг роли» деган мавзуларда доклад қилишди.

Докладдан сўнг бўлган ўзаро тажриба алмашув ҳам жуда қизғин ўтди. «Узбексельмаш» заводининг инженери В. С. Попонская ва «Таштрансспецстрой» тресқи катта инженери, иқтисодий билимлар мактаби раҳбари З. Тўрабековалар ишдаги илғор тажрибаларини ўртоқлашдилар.

БУЮК МУТАФАККИРГА БАҒИШЛАБ

Бугун

ўзбек классик шоири, буюк мутафаккир олим Алишер Навоий туғилганига 530 йил тўлди.

Буюк мутафаккирнинг битмас-туганмас мазмунлик ижоди Ўзбекистонда ва қардош республикаларда ўрганилмоқда. Навоийшунос олимлар янги-янги илмий таҳлиллари, қимматли асарлари билан Тошкент шаҳрида тез-тез тўпланиб, ўз кашфиётларини ўртоқлашадилар.

Бугун

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мажлислар залида навоийшуносларнинг навбатдаги анжумани бошланди.

Пушкин номли тил ва адабиёт институти ҳамда Алишер Навоий номли адабиёт музейи ташкил қилган XV илмий конференцияда ўн тўртта илмий доклад тингланади. Унда таниқли ўзбек навоийшунос олимлари докладлар қилмоқдалар.

Озарбайжон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси йирик навоийшунос Ҳамид Орасли ҳам Тошкентга келди. У конференцияда «Навоий ва Насимий» мавзусида доклад қилади.

✻ Санъат оламида

ОПЕРА—ҚИШЛОҚ АҲЛИГА

Шу кунларда, Алишер Навоий номли ўзбек Давлат академик Катта театри Тошкент области дала меҳнаткашлари хизматида. Театр спектаклларини Калинин, Орджоникидзе, Ўрта Чирчиқ ва бошқа районлардан келган колхозчилар, чўпонлар, қурувчилар мароқ билан томоша қилишяпти. Бу муҳим тадбирдан мақсад—опера ва балет санъатини омма орасига, айниқса, қишлоқ аҳлига кенг ёйишдир.

Халқ билан ҳамнафас

Республикамизда Совет ҳокимияти йилларида амалга оширилган улуғвор ишларни санаб саноғига етиш қийин. Ўзбекистоннинг хўжалиги тараққий этган маданиятли ўлкага айланишида партиямизнинг роли бебаҳодир.

Ойбек номли Ўзбекистон халқлари тарихи музейининг Карл Маркс кўчасидаги филиалида партиямиз босиб ўтган жанговор йўлга бағишлаб катта кўргазма ташкил қилинди. Кўргазмани коммунистлар, комсомоллар, пионер ўқувчилар қизиқиш билан томоша қилмоқдалар.

Бу ердаги ҳар бир тасвирий санъат асари, фото ҳужжатлар, ранг-баранг диаграммалар республикамиз зафарлари ҳақида ҳикоя қилади.

ҚИЗҒИН ТАРАДДУД

Луначарский номидаги шаҳар маданият уйи яқин кунларгача фақатгина ўзбек ансамблига эга эди. Ҳозирги пайтда маданият уйининг заллари гавжум. Чунки яқинда ташкил қилинган рақс, баянчилар, эстрада грек эстрада ансамбли, адабий-драматик тўгарак. балет мактаби ва бошқа тўгаракларда бир юзу етмишга яқин ёшлар уюшган. Улар орасида ишчилар, хизматчилар, студентлар ва мактаб ўқувчилари бор.

—Ҳозир тўгарак аъзолари янги программа асосида замонавий куй ва қўшиқлар ўрганишга киришдилар,—дейди маданият уйи директори П. Я. Асминкин, партия съезди очиладиган кунгача бир неча учрашув ва қизиқарли кечалар, тез-тез лекция-концертлар ўтказиб туришга қарор қилинди.

✻ ЯНГИ ЛОЙИҲАЛАР

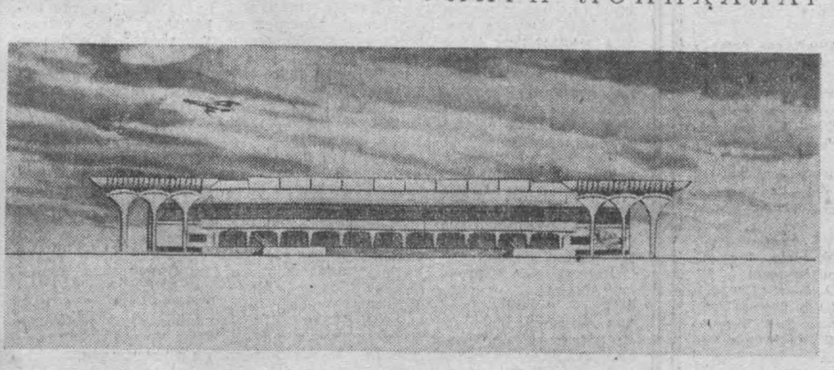

УРГАНЧНИНГ ҲАВО ДАРВОЗАСИ

Урганч шаҳрига илгари фақат туя карвонлари билан етиб борилар эди. Ҳозир бутунлай бошқа манзара. Урганчликларга автомобиль темир йўл транспортидан ташқари ҳаво транспорти ҳам анча вақтдан буён хизмат қилмоқда.

Пойтахтдаги Ўзбекистон Давлат лойиҳа институти биринчи шаҳар қурилиши бўлими архитектор ва инженерлари Урганч аэровакзали биноси чойихасини реконструкция қилишди. Янги аэровокзалдан ҳар соатда 200 пассажир турли томонларга самолётларда учиши мумкин. Бинонинг биринчи қаватида 1000 квадрат метрдан зиёд кутиш зали, оналар ва болалар хонаси, врач кабинети, маиший хизмат устахонаси, алоқа ва телеграф бўлимлари бўлади. Юк камералари ва касса ҳам шу ерда жойлашади.

Иккинчи қаватда эса ресторан, буфет ва 600 квадрат метрли кутиш зали бор.

Аэровокзал биноси ўзбек миллий архитектураси услубида қурилади. Унинг ташқи кўриниши бошқа бинолардан оригиналлиги билан фарқ қилади.

СУРАТДА: аэровокзал биносининг макетдаги кўриниши.

Д. РАҲМОНОВ,
инженер.

Пионернинг ярим асрлик тўйи

Куни-кеча шаҳар пионер ходимларининг семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Унда «Ёш тошкентликлар ҳамиша тайёр» шиори остида пойтахт қизил галстуклиларининг В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионер ташкилоти тўйига тайёргарлик масалалари кўрилди. Шаҳар комсомол комитети секретари Л. Саидова «Пионер дружинаси ва комсомол ташкилоти» деган темада доклад қилди.

Ҳамза район пионерлар уйи методисти Р. А. Куц, Чилонзор район пионерлар уйи ходими Н. М. Клешенколар ўз ишлари ва пионерларнинг фаолияти тўғрисида гапирдилар.

Семинар-кенгаш қатнашчилари 1972 йил пионерларнинг ярим асрлик тўйига тайёргарлик кўришга бир қатор тадбирлар белгилашди.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЧССРдан чиқариб юборилди

ПРАГА. АҚШ дан келган хусусий корхона эгаси П. Г. Андерсон 5 февралда Чехословакиядан чиқариб юборилди. П. Г. Андерсон АҚШдаги фашист шовинистларининг свастикаси ва бошқа белгиларини Чехословакия Социалистик Республикасига олиб келган эди.

П. Г. Андерсон ғаразли руҳда ёзилган мақолаларни ва социализмга душманлик руҳидаги босма материалларни социалистик давлатлардан бирининг гражданига топширган ва қонунга хилоф бир қанча ҳаракатлар қилган.

П. Г. Андерсон илгари Германия Демократик Республикаси ва Венгриядан ҳам сургун қилинган эди.

(ТАСС).

Жанубий Вьетнамда жанглар

Озодлик матбуот агентлиги Жанубий Вьетнамдан хабар беради: Виньдинь вилоятида ҳаракат қилаётган Халқ Озодлик қуролли кучларининг жангчилари январь ойида бўлиб ўтган жанглар вақтида душманнинг 665 солдат ва офицерини сафдан чиқардилар, шунингдек, тўртта самолёт ҳамда вертолётни уриб туширдилар ҳамда 52 ҳарбий автомашинани йўқ қилдилар.

Контум ва Заялай вилоятларида ватанпарварлар январь ойининг охирги кунларида душманнинг 70 га яқин солдатини ўлдирдилар ва ярадор қилдилар, иккита бронетранспортёрига шикаст етказдилар ва кўп миқдорда ҳар хил қурол-яроғларни қўлга туширдилар.

(ТАСС).

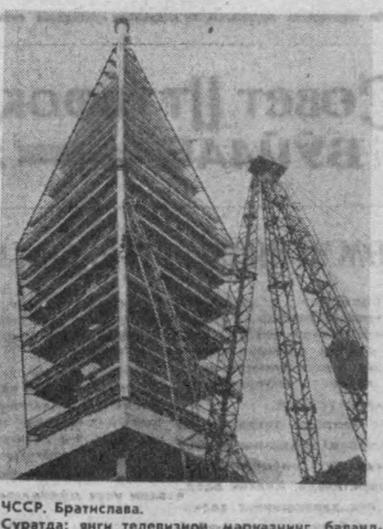

ЧССР. Братислава.

Суратда: янги телевизион марказнинг баландлиги 192 метр бўлган минораси қурилиши.

ЧТК—ТАСС фотоси.

Америка Қўшма Штатларида ишсизлик кўпаймоқда

ВАШИНГТОН. Январь ойида АҚШда яна 780 минг киши ишсизлар қаторига қўшилди. Меҳнат министрлигининг ахборотида айтилишича, ҳозирги вақтда Америкада—5,4 миллион киши ишсиздир. Уларнинг сони кейинги ўн йил ичида бунчалик кўпаймаган эди.

Меҳнат министрлиги мамлакатдаги ишсизлар сони меҳнатга қобилиятли жами аҳолининг 6 процентини ташкил этди, деб таъкидлади.

(ТАСС).

Иқтисодий билимлар оммага

СОЦИАЛИСТИК ПЛАНЛАШТИРИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ

IV ТЕМА

Бу темани ўрганганда учта асосий масалани қараб чиқиш зарур:
1. Социалистик хўжаликни планлаштириш;
2. План — корхона ҳаёти қонуни;
3. Планнинг бажарилишини назорат қилиш.
Булар учун тўрт соат (иккита машғулот) ажратилади. Иккинчи машғулотни қуйидаги масалалар бўйича тингловчилар билан суҳбат тариқасида ўтказиш таклиф қилинади: а) СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971 йилги Давлат плани, унинг муҳим вазифалари ва ўзига хос томонлари; б) халқ хўжалигини планлаштириш — социалистик хўжалик юритишнинг ажралмас белгисидир; в] перспектив ва йиллик планлар қандай тузилади; г) корхона планининг халқ хўжалигини ривожлантириш давлат плани билан алоқаси; д) сизнинг корхонангиз коллективининг планларни ишлаб чиқиш ва унинг бажарилишини назорат қилишдаги иштироки; е) корхона ишини бир меъёрда ташкил қилиш.

СОВЕТ халқи, бутун мамлакатимиз халқ хўжалигини ривожлантириш саккизинчи беш йиллик планини муваффақият билан бажарди. Ўзбекистон меҳнаткашлари партия XXIII съезди томонидан олдинга қўйилган вазифаларни бажаришга катта улуш қўшдилар. Ялпи жамоат маҳсулоти ишлаб чиқариш 32 процентга ортди. Халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида техника даражаси ва жамоат ишлаб чиқаришини интенсификациялаш даражаси ўсди. Халқ хўжалигида техника прогрессини белгилайдиган соҳалар жадал суръатлар билан ривожланди. Газ, минерал ўғитлар ишлаб чиқариш, рангли металл маҳсулотлари ҳажми беш йиллик давомида қарийб икки баравар кўпайди. Машинасозлик жадал суръатлар билан ривожланяпти.

Беш йиллик мобайнида қишлоқ меҳнаткашлари ҳам катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. 1970 йилда Ўзбекистон пахтакорлари 4 миллион 670 минг тонна, бутун беш йиллик мобайнида эса 20,7 миллион тонна «оқ олтин» етиштирдилар. Республика ҳеч қачон мана шунча миқдорда пахта етиштирмаганди. Халқ хўжалигининг бошқа соҳалари ҳам янада ривожланди. Экономиканинг ривожланаётганлиги халқнинг моддий ва маданий ҳаёт даражасини янада кўтариш имконини юзага келтиряпти.

Совет халқининг социалистик экономикани ва маданиятни ривожлантириш соҳасидаги ютуқлари социалистик ишлаб чиқаришга илмий раҳбарлик қилишнинг ленинча принципларига изчиллик билан амал қилаётган Коммунистик партия ва Совет ҳукумати тўғри иқтисодий сиёсат юритаётганлигини исботлайди. Социалистик ишлаб чиқаришга илмий раҳбарлик қилишнинг ленинча принципларига хўжаликни планли бошқариш ҳам киради. Бу социалистик ишлаб чиқаришнинг капиталистик ишлаб чиқаришдан энг муҳим афзал томонларидандир.

Хўжалик планли равишда бошқарилганда инсизлик, ишлаб чиқариш анархияси сингари ҳоллар юз бермайди, табиат бойликларидан, моддий, молиявий ва меҳнат ресурсларидан самаралироқ фойдаланиш, экономикани юқори суръатларда ривожлантириш ва халқнинг моддий фаровонлигини тинмай ошириб бориш учун шароит яратилади.

Халқ хўжалигини планлаштириш объектив иқтисодий қонунларни, замонавий фан ва техника ютуқларини билиш ва улардан тўғри фойдаланишга асосланади. Халқ хўжалигини планли, пропорционал ривожлантириш қонунлари мана шуни талаб қилади.

Корхона муваффақият билан хўжалик фаолияти юргизиши учун турли корхоналар ва соҳаларнинг ишини доимий равишда координациялаш, тараққиётда маълум бир пропорцияга риоя қилиш зарур бўлади.

Ҳар бир ишлаб чиқариш коллективининг меҳнати умуман жамоат меҳнатининг бир қисмидир. Шунинг учун ҳам социалистик экономика тараққиёти меҳнатнинг ижтимоий тақсимотисиз, уни ихтисослаштирмасдан ва кооперациялаштирмасдан мумкин эмас. Бутун мамлакат миқёсида амалга ошириладиган биргаликдаги меҳнат фақат ягона бошқарув асосида, турли корхоналар ва турли соҳаларнинг бутун мамлакатнинг у ёки бу маҳсулотга бўлган талабини ва уни кондиришнинг реал шарт-шароитларини ҳисобга олиб, олдиндан келишиб олинган фаолияти асосидагина мумкин бўлади. «Доимий, онгли равишда юзага келтириладиган пропорционаллик, — деб ёзган эди В. И. Ленин, —ҳақиқатда ишни планли юритилаётганлигини билдирган бўлур эди...».

Давлат планлаштиришини Ленин коммунистик қурилиш назария ва практикасининг туб масалаларидан деб билган эди. Ленин планлаштиришнинг объектив зарурлигини фақат назарий жиҳатдан асослаб қолмасдан, шу билан бирга планлаштиришнинг методологик ва ташкилий принципларининг илмий асосларини ишлаб чиқди. Бу принциплар социалистик қурилишнинг бутун давомида планлаштириш асосига қўйилди. Улар коммунизм қурилиши даврида ҳам ўз аҳамиятини йўқотмаяпти.

СССРда планлаштириш бўйича бой тажриба тўпланди ва планларни ишлаб чиқишнинг маълум системаси юзага келди. Бу системага узоқ муддатга, ўн беш-йигирма йилга мўлжалланган перспектив (бош) планлар, беш йиллик планлар ҳамда жорий —йиллик планлар киради. Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг иқтисодий сиёсати мана шу планлар орқали амалга оширилади.

Узоқ муддатли планларда янада узоқроқ муддат, уч-тўрт беш йиллик учун мўлжалланган социал-иқтисодий ва техника вазифаларини ҳал қилишнинг йўналиши белгиланади. Улар беш йиллик планларни тузишда асос бўлиб хизмат қилади.

Мамлакатимизда экономикани тараққий эттиришнинг асосий формаси беш йиллик планлардир. Бу планлар партиянинг иқтисодий сиёсатини конкретлаштиради ва унинг беш йилликдаги асосий мақсадларини ифодалайди. Беш йиллик планларнинг хўжалик-сиёсий вазифалари партия съездларида кўриб чиқилади. Съездларда директивалар қабул қилиниб, унда планлаштириш ва хўжалик органлари янада муфассал ишлаб чиқиши учун беш йиллик планнинг асосий йўналишлари белгиланади.

Беш йиллик планларнинг йиллик топшириқлари асосида экономика тараққиёти, халқ хўжалиги ва аҳоли ресурслари, эҳтиёжларидаги ўзгаришлар ҳисобга олинган ҳолда халқ хўжалигини ривожлантиришнинг йиллик планлари тузиб чиқилади. Планларнинг узлуксизлиги ва давомийлигини таъминлаш, келажакдаги вазифалар билан кундалик вазифаларни ҳал қилишни тўғри қўшиш планлаштиришнинг шундай тартибда бўлишини тақозо қилади.

Халқ хўжалиги планлари давлат плани ҳақидаги қонун сифатида СССР Олий Советида кўриб чиқилади ва тасдиқланади.

СССРда халқ хўжалигини планлаштиришни ташкил қилиш марказлашган раҳбарликни маҳаллий ташаббус ва аҳолининг ижодий активлигини ўсиши билан тўғри қўшиб олиб боришни назарда тутувчи ленинча демократик централизм принципига асосланади.

КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил сентябрь Пленуми қарорига мувофиқ амалга оширилаётган планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги системаси ленинча, демократик централизм принципини ривожлантиришнинг янги ифодасидир. Хўжалик мустақиллигини ва корхоналарнинг ташаббусини кенгайтириш мақсадида саноат корхоналарига давлат топшириғи сифатида бериладиган план кўрсаткичлари миқдори анча қисқарди. Министрлик корхоналарга хўжалик фаолиятининг қуйидаги кўрсаткичларини тасдиқлаб беради: мавжуд кўтара нархларда маҳсулот реализацияси ҳажми; натурал ҳолда маҳсулотларнинг энг муҳим турлари (шу жумладан, экспорт учун чиқариладиган маҳсулотлар), маҳсулот сифати кўрсаткичларини қўшган ҳолда: иш ҳақи умумий фонди; фойда ва рентабелликнинг умумий миқдори: бюджетга тўловлар ва бюджетдан олинадиган маблағлар миқдори; марказлашган капитал маблағ, шу жумладан, қурилиш-монтаж ишлари умумий ҳажми, марказлашган капитал маблағ ҳисобидан қурилган асосий фондларни ва ишлаб чиқариш қувватларини фойдаланишга топшириш (капитал қурилиш олиб борадиган корхоналар учун); янги маҳсулотларни ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, янги технологик жараёнларни жорий қилиш, шу соҳаларни ривожлантиришда муҳим роль ўйнайдиган ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаштириш ва автоматлаштириш: корхонага етказиб бериладиган, юқори ташкилотлар томонидан тасдиқланган хом ашё, материаллар ва асбоб-ускуналар ҳажми.

Бу кўрсаткичлар давлат ва айрим корхоналар манфаатини маҳкам боғлаш, марказлашган планлаштиришнинг хўжалик мустақиллигини кенгайтиришнинг улкан имкониятлари билан тўғри қўшиб олиб бориш имконини беради.

Корхона тасдиқланган план топшириқларидан келиб чиқиб, ялпи ва товар маҳсулоти ҳажми, меҳнат унумдорлиги, ишчилар миқдори, ўртача иш ҳақи, таннарх ва бошқа планни техника-иқтисодий жиҳатдан асослаш, корхона иқтисодий фаолиятини анализ қилиш ва баҳолаш учун зарур бўлган кўрсаткичларни белгилайди.

Корхонанинг планли фаолияти планлаштиришнинг ўзаро алоқадор бўлган перспектив, жорий ва оператив-ишлаб чиқариш планини ўз ичига оладиган системаси орқали амалга оширилади.

Корхонанинг перспектив планларини тузиш министрликдан асосий топшириқларни олишдан бошланади, бунда халқ хўжалиги томонидан корхона олдига қўйилаётган талаб белгиланади. Корхонада бутун коллективнинг фаол иштироки билан план лойиҳаси ишлаб чиқилади, ва у министрлик томонидан тасдиқлангандан сўнггина кучга киради. Беш йиллик планларнинг асосини жорий планлар ташкил қилади.

Жорий планлар корхонада техпромфинплан шаклидаги корхонанинг йиллик иш планини тузиш йўли билан амалга оширилади.

Техпромфинплан бу корхонанинг йил мобайнидаги (кварталларга бўлинган ҳолда) кенгайтирилган ишлаб чиқариш-хўжалик фаолияти программасини характерловчи ҳужжатдир. Техпромфинпланда план топшириқларини муваффақиятли бажариш, ишлаб чиқариш самарадорлигини тинмай ошириб бориш ҳамда кам меҳнат сарф қилиб катта натижаларга эришиш учун ишлаб чиқариш фондларидан тўлиқроқ фойдаланиш техника-иқтисодий жиҳатдан асосланиши керак.

Хўжалик ислоҳоти амалга оширилиши муносабати билан техпромфинпланнинг роли ва аҳамияти анча ўзгаради. Агар илгари техпромфинплан юқоридан берилган топшириқни деталлаштириш воситаси бўлса, эндиликда эса унинг энг асосий вазифаси коллектив фаолиятини энг мақсадга мувофиқ томонга йўналтиришдан иборат бўлади.

Техпромфинпланни тайёрлашга корхона директори бошчилик қилади. Уни тузиш бўйича ташкилий ва координация ишларини, методик раҳбарликни корхонанинг бош экономисти ёки план бўлими бошлиғи амалга оширади. Уни ишлаб чиқишда корхона коллективи фаол иштирок этади.

Ишлаб чиқариш коллективларига белгилаб бериладиган давлат топшириғи директива, қонундир. Уни барча корхоналар бажариши шарт. План интизомига қатъий риоя қилиш—социалистик экономикани ривожлантиришнинг муҳим шартидир.

Планлаштириш жараёни план топшириқларини ишлаб чиқиш, тасдиқлаш ва план топшириқларини ижрочига етказиш билан тугалланмайди. Бу фақат планлаштиришнинг биринчи босқичидир. Агар меҳнаткашлар оммаси планни бажаришга фаол жалб қилинмаса, қоғозда қолиб кетаверади. Шунинг учун ҳам, белгиланган планларни бажариш учун ташкилий ишларни амалга ошириш халқ хўжалигини ривожлантиришни планлаштиришнинг иккинчи муҳим босқичидир.

Бу икки босқич планли ишни ташкил қилишнинг ягона процессини ташкил қилади.

Тасдиқланган планни амалга ошириш доимий назоратни, унинг амалга оширишини текширишни назарда тутади. «...Экономистлар, ёзувчилар, статистлар умуман план ҳақида оғиз кўпиртирмасликлари зарур, — деб ёзган эди В. И. Ленин, — балки планларимизнинг бажарилишини чуқур текширишлари, бизнинг бу ишдаги хатоларимизни, уларни тузатиш йўлларини атрофлича ўрганишлари лозим. Ишбилармон экономист қуруқ гап ўрнига фактлар, цифрлар, далилларни ўрганади, бизнинг шахсий тажрибамизни таҳлил қилади ва: камчилик мана бу ерда, уни мена бундай қилиб тузатиш зарур, дейди».

Планнинг бажарилишини назорат қилиш корхона фаолиятини мунтазам анализ қилиб боришни назарда тутади.

Ишлаб чиқаришни ва меҳнатни яхши ташкил қилмасдан туриб (корхонани хом ашё ва материаллар, малакали кадрлар билан таъминлаш, план топшириқларини цехларга ва иш жойларига ўз вақтида етказиш ва бошқалар) корхона ишини бир меъёрда ташкил қилиш мумкин эмас. Шунинг учун ҳам планнинг бажарилиши текширилганда ва ишлаб чиқариш фаолияти анализ қилинганда ишлаб чиқаришни ва меҳнатни ташкил қилиш масалаларига алоҳида эътибор бериш зарур.

Планнинг бажарилишини текшириш ва назорат қилишни ташкил қилишда хўжалик ходимларидан ташқари, партия, комсомол, касаба союз ташкилотлари вакиллари ва бошқа жамоат ташкилотлари, меҳнаткашларнинг кенг оммаси иштирок этади.

Совет халқи КПСС XXIV съездини катта муваффақиятлар билан кутиб оляпти. Бу съезд партия раҳбарлигида совет халқи босиб ўтган беш йиллик йўлга якун ясайди ва мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш йўлида келгуси беш йилликда экономикани янада ривожлантириш бўйича янги хўжалик-сиёсий вазифаларини белгилайди.

Л. ПАНТЕЛЕЕВА,
иқтисод фанлари кандидати.

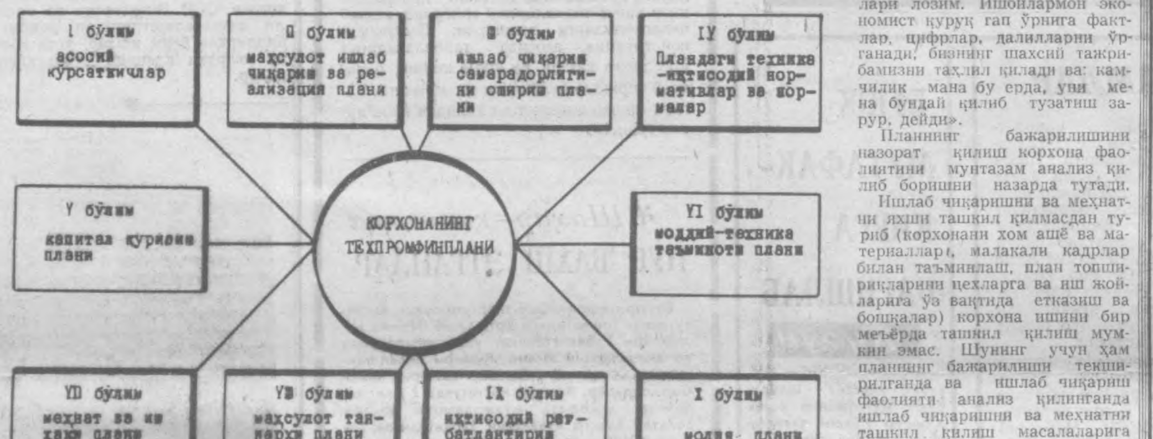

Ушбу тема бўйича адабиётлар:

Тақдим қилинаётган адабиётлар рўйхати «Экономическая газета» нинг 1970 йилдаги 33 ва 40-сонларида эълон қилинган. Бундан ташқари қуйидаги адабиётлар ҳам тақдим қилинади:

«СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971 йилги Давлат плани ҳақида». СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, СССР Госплани Раиси Н. Н. Байбаковнинг СССР Олий Совети саккизинчи чақириқ II сессиясидаги доклади. «Правда» газетасининг 1970 йил 9 декабрь сонида.

«Саноат ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш бўйича республика партия ташкилоти вазифалари «Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XXI Пленумининг қарори. «Правда Востока» газетасининг 1970 йил 25 ноябрь сонида.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раиси Р. Қурбоновнинг СССР Олий Совети саккизинчи чақириқ II сессиясидаги нутқи. «Правда Востока» газетасининг 1971 йил 11 январь сонида.

«Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971 йилги Давлат плани ҳақида» Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Госплани раиси С. К. Зиёдуллаев доклади. «Правда Востока» газетасининг 1970 йил 23 декабрь сонида.

* Институт лабораторияларида

«Узгипрозем» институтининг геотехника лабораториясида қишлоқларда қуриладиган бинолар ва иншоотлар қурилиши майдонларининг тупроғи ўрганилади. Бу —қурилишнинг пишиқ ва сифатли бўлишига хизмат қилади.

СУРАТДА: лабораториянинг катта инженери Л. Панченко.

Л. Глауберзон фотоси.

МАМЛАКАТДА БИРИНЧИ

ШАҲАР китоб магазинларида РСФСРда хизмат кўрсатган фан арбоби, медицина фанлари доктори, профессор В. Ю. Курляндский, медицина фанлари кандидати Д. Е. Калонтаров, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач М. И. Лавочник авторлигида ортопедик стоматология ҳақида справочник-қўлланма сотилмоқда.

Справочник шу соҳадаги мутахассислар, ортопедик стоматология билан қизиқувчи бошқа соҳадаги кишилар учун чиқарилди. Бунда морфология, клиника назарияси, диагностика, тишни даволаш ва касалланишдан сақланиш ҳақида, шунингдек, бу соҳада қўлланиладиган аппаратлар, жиҳозлаш ва бошқалар ҳақида ёзилган.

Муаллифлар кенг китобхонлар оммасига бу справочникни тақдим этишларидан мақсад, ортопедик стоматология ҳақидаги саволларга жавоб бериш, тиш-жағ области касалликлари олдини олиш, шу соҳага асосланган назарий ва амалий ривожланишлар, изланишлар ва янгиликларни ҳаётга тадбик этишдир. Шубҳасиз, қизиқарли материалларга бой бўлган бу справочник мутахассисларга конкрет маълумот беришда енгиллик туғдиради.

Справочник стоматологик лексиконни систематлаштиради ва ўқувчини қизиқтирувчи саволларга жавоб беради. У диаграммалар ва турли расмлар билан безатилган. Бунда келтирилган кўпдан кўп рақамлар справочникнинг мукаммаллигини белгилайди. Ҳозирнинг ўзидаёқ мамлакатнинг турли жойларидан шу китобни олишга 20 мингдан ортиқ илтимосонома келди. «Халқаро китоб» сифатида 375 та заказ қилинди.

Ўзбекистон «Медицина» нашриётида чоп этилган бу справочник «Ўрта Осиё республикалари китоби» сифатида конкурсга қўйилди.

МАҲОРАТ СИНОВИ

Мактаб ошхонаси ёш ошпазлар билан гавжум. Калькуляторлар ҳар бир ошпазга маълум миқдордаги масаллиқни ўлчаб беришяпти. Озода кийинган ошпазлар овқат пиширишга шайланиб туришибди. Мана, конкурс бошланди.

Киров районининг турли ошхоналаридан тўпланган ёш мутахассислар ишга киришишди. Уларнинг ҳар бири уч кишилик таом тайёрлаши лозим.

Бирхиллар картошка солинган чучвара шўрва пиширишса, яна бошқалари сибирча карам шўрва, суюқ ош, қуюқ овқатлардан гўштли фаршмак, шима, азу пиширишлари, учинчисига ҳар хил салатлар, венегрет ва компот ҳозирлашлари лозим.

Бу имтиҳонда ошпазнинг чаққонлиги, ҳалоллиги, ўз касбига меҳри, идиш-товоқларни, иш жойини қандай тутиши, одамларга муомаласи ҳисобга олиниб, тегишли баҳо қўйилди.

Натижада, 8-ошхонанинг пазандаси Иброҳим Имомов ҳар жиҳатдан тенгдошларига намуна бўлиб, биринчиликни олишга муваффақ бўлди. У тайёрлаган суюқ ош комиссия аъзоларининг ҳаммасига бирдек маъқул келди. Ўз ишини пухта ўзлаштирган Иброҳимга «Ёш ошпазлар конкурси иштирокчисига» деб ёзилган қимматбаҳо «Маяк» соати тақдим этилди.

Иккинчи ўринни «Анҳор» ошхонасининг ошпази Асрор Зоиров эгаллади. Унинг тайёрлаган шимаси ҳам кўпчиликка ёқди. Асрор қимматбаҳо ручка билан тақдирланди.

Учинчи ўрин Фарида Очкуринага берилди. У фаршмак тайёрлади. Ғолибларга район комсомол комитетининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Совет Иттифоқи бўйлаб

ИЛМИЙ КОММУНИЗМ ТЎҒРИСИДА

Сиёсий адабиёт нашриёти «Илмий коммунизм тўғрисида лекциялар» деган янги тўпламини нашр этди. Бу тўплам КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия мактабида раҳбар партия ва совет кадрларини қайтадан тайёрлаш учун очилган курсларининг материалларидан тузилди.

Китобда халқаро ишчилар ҳаракатининг энг муҳим проблемалари ёритилади, миллий озодлик ҳаракатининг ҳозирги босқичи таърифлаб берилади, СССРда коммунистик қурилишнинг актуал проблемалари қараб чиқилади.

Тўплам партия ва совет ходимлари, пропагандистлар, лекторлар, сиёсий маориф системасининг тингловчилари, олий ўқув юртларининг ўқитувчилари ва студентлари учун мўлжалланган.

[ТАСС].

ЖАҲОН НАМУНАЛАРИ ДАРАЖАСИДА

НОВОСИБИРСК. «Сибэлектротяжмаш» заводида «ТВМ-30» маркали турбогенераторни кўплаб ишлаб чиқаришга киришилди. Бу генератор—Ватанимиз электр машинасозлигининг энг муҳим янгиликларидан биридир. Унда сув-мой совутишнинг самарали системаси қўлланилган. Бу ундан фойдаланувчиларга йилига икки юз минг сўмга яқин пулни иқтисод қилиш имконини беради.

ҒИЛДИРАКЛИ ДЕПО

ХАБАРОВСК. Маҳаллий юк станциясида кўчма вагон-ремонт комбайнини монтаж қилиш тамомланди. Бу ўзига хос ғилдиракли депо Полтавада тайёрланган. Комбайн кўтарувчи қурилмалар, пайвандлаш аппаратлари, пресслар, шунингдек, узель ва деталларнинг қўшимча қисмлари билан жиҳозланган. Синовлар шуни кўрсатадики, ана шундай депонинг поток линиялари ёрдамида атиги бир соат ичида бутун бошли темир йўл составини ремонт қилиш мумкин.

МОСКВА. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг «Машинасозлик» павильонида «СССР ихтирочилари КПСС XXIV съездига» кўргазмаси очилди. Бу ерда мамлакат заводларининг конструкторлари ва янгилик изловчилари томонидан яратилган 150га яқин техника янгилиги намойиш қилинмоқда.

СУРАТДА: виставка экспонатларидан бири.

Н. Кулешов фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ҚОЗОҒИСТОННИНГ ЯНГИ КАРТАСИ

КПСС XXIII съездидан сўнг Қозоғистонда рўй берган ўзгаришлар шу қадар катта эканки, республиканинг янги картасини нашр этишга тўғри келди. Ҳолбуки, республиканинг бундан олдинги картаси беш йил аввалгина чиқарилган эди.

Ўтган йиллар мобайнида Қозоғистонда 16 та янги саноат шаҳри ва шаҳар типидаги ўнлаб посёлкалар пайдо бўлди. Ҳозир республикада 80 та шаҳар бўлиб, аҳолининг тахминан ярми шуларда яшамоқда.

Жуда бой табиий ресурсларни ўзлаштириш суръатлари шаҳарларнинг тез ўсишига сабаб бўлди. Масалан, тўртта янги нефть кони, битта фосфорит кони, ўнта қора металл ва рангли металл конларининг бойликлари саноат кўламида қазиб чиқарила бошланди.

Янги карта сувсиз чўллар ва қақроқ даштларни ўзлаштириш натижаларини ҳам кўрсатади. Жами узунлиги бир ярим минг километрга борадиган янги темирйўллар, шунингдек, ўн олти минг километр автомобиль йўли картага туширилди. (ТАСС).

Алишер Навоийнинг 530 йиллиги

НАВОИЙ ЛИРИКАСИ

Теран ақл ва унга мос нозик табиатга эга бўлган инсон ҳам табиатдаги, ҳам жамиятдаги, жумладан, инсоннинг ўзидаги гўзаллик ва латофатни, яхши фазилат ва хислатларни тушунади, севади, ардоқлайди, ўзининг энг эркин, энг нодир саҳифаларини шуларни куйлашга бағишлайди. Тасодифий эмаски, буюк ақл ва қайноқ ижод эгаларининг асарларида шу нарса азалдан бошлаб белгиловчи мавзулардан бири бўлиб келмоқда. Шундай ижодкорлардан бири Алишер Навоийдир.

Навоий девонига ишланган XVI аср миниатюраси. Унда чавгон ўйини акс эттирилган.

Масаланинг энг муҳим томони шундан иборатки, Алишер Навоий гўзаллик ва нафосатни тор маънода, яъни, ташқи томондан юзаки қараганда кўзга ташланадиган кўркамлилик, ёқимлилик маъноси доирасидагина олмайди. Аксинча, у нафосат ва гўзалликни ардоқлаб куйлар экан, бунда у биринчи навбатда бирон шахснинг, севгилининг чиройи ва иффати, соғлом хулқ одобинигина эмас, кенг ижтимоий маънога эга бўлган чин инсоний фазилатларини кўзда тутади:

Одам ўлғон зеби зоҳирдан эмас,
Кимки, ондин фахр этар, одам эмас.

ёки:

Хўб йиртиқ тўн била ҳам хўб.
Гул, ямоғлиқ чапони била маҳбуб.

Алишер Навоий айниқса ўз лирикасида бу масалани кенг кўламда ёритиб беради.

Ҳақиқатан ҳам, Навоийнинг «Хазойинул — маоний» девони шоир давридаги ижтимоий ҳаётнинг қомуси бўлибгина қолмасдан, нафосат ва гўзаллик, инсоний фазилат ва эзгулик, севги ва самимиятнинг ҳам том маънодаги хазинаси саналади.

Навоий лирикасида ғазал асосий ўринни эгаллайди. Маълумки, ғазалда аввало севги, маъшуқа маҳбубанинг гўзаллиги, ошиқ-муҳибнинг унга интилиши, ҳол-аҳволи, кайфияти баён этилади. Навоий ўзидан илгари ижод қилган шоирлар Рудакий, Саъдий, Ҳофиз, Хусрав Деҳлавий, Ҳайдар Хоразмий, Яқиний, Амирий, Гадоий, Лутфий, Атоий, Саккокий, Жомийларнинг ғазалчиликдаги традицияларини пухта ўрганган ва ғазални, хусусан ўзбек ғазалчилигини янги, юксак тараққиёт босқичига кўтарган. Ишқ мавзуи Навоийнинг бадиий талқинида кенг кўламда олинади, чуқур фалсафий моҳият касб этади.

Навоийнинг лирик меросида ишқ ва унинг турли жилвалари, шу жилваларнинг юз минглаб нозик фарқ ва ўзгаликлари, севги ва у билан боғлиқ жамики ҳолат ва кайфиятлар ўзининг эркин ва гўзал ифодасини топгандир.

Шоир севгилиси ҳақида, унинг ҳусну малоҳати, лутфу латофати ҳақида жўшиб, фараҳ ва ғурур билан сўз юритади:

Бор анингдекким керак ул кўзу, қошу, қаду юз,
Оллоҳ-оллоҳ, ким кўрубдур, ҳусн бу янглиғ тўкуз.

У баъзан ёрини малак ва париларга ўхшатади:

Париму ёки малак, йўқса руҳи покмудур —
Ки зоҳир ўлмади мунча латофат инсондин.

Баъзан эса, севгилисининг ана шу пари ва малаклардан афзал деб тавсиф этади. Чунки, — дейди шоир:

Одамийлик кўргузуб қилдинг паривашларни қул,
Одам улдурким, — малойик они масжуд айлади.

Шоир маҳбубанинг юриш-туриши, хатти-ҳаракати, ясан-тусанини ҳам ғоят мафтунлик билан тасвирлайди:

Савсани тўн бирла ул қад савсани озод эрур,
Ё бинафша баргидин зеб айлаган шамшод эрур.

яна:

Жилваму айлар қизил тўн бирла ҳар ён ул пари,
Ё магарким, лолазор ичра керак кабки дари.

Маҳбуба билан савол-жавобини шоир илиқ мутойиба билан шундай ҳикоя қилади:

Дедим: «Кўнглимга ҳарёндин ҳадангинг недурур, ёро?»
«Муҳаббат ўтиға, — деди, ўтундурким, қалайдурмен».

Шоир севгилиси ҳақида гоҳ жўшқинлик ва севинч билан сўзласа, гоҳо ғам ва андуҳ, алам ва ўкинч билан сўзлайди, ундан ва унинг бепарволиги, бевафолигидан ўпкаланади:

Мени бир нома бирла дилбарим ёд этмади ҳаргиз.
Қулин қайғудин ул хат бирла озод этмади ҳаргиз...
Агар бузди Навоий кўнглини ул бевафо тонг йўқ.
Вафо аҳли уйин чун ишқ обод этмади ҳаргиз.

Ҳижрон аламларини чекишда ошиқ ғоят тўзимли, у ёрдан нимаики келса миннатдорлик, мамнунлик билан қабул қилишга тайёр:

Озу кўп демай фидоси айладим, билмай ҳануз —
Ким жафому кўп этар ёхуд вафому оз этар.

ёки:

Ул ой қасдима тиғи буррон чекиб,
Мен оллида шукронаға жон чекиб
Қолиб жон хисравидан тан чиқиб так кишваридин жон.

яна:

Не ажаб қон йиғласам, аҳли замондан дам-бадам,
Ким, алардин ғам уза ғамдур, алам узра алам.

Шу каби ғазалларда жафокаш муборизнинг, исёнкор қалб эгасининг руҳий фожиаси равшан кўриниб туради.

Шоир ўз севгилисини дунёларга тенг келадиган юксак ва пок муҳаббат билан севади. У севгиси қудратига ишонади:

Ишқ агар комил эрур, ошиқ қилур маъшуқни...

Шоирнинг фикрича, инсон ўз интилиш ва орзуларига монанд, ўз дили ва дидига мувофиқ ёрга эриша олса, у чоғда Ҳизр умри, яъни инсон учун энг катта бойлик саналмиш узоқ умр ва жаҳонгир подшоҳ Искандарнинг мислсиз ҳашаматидан ҳам юксак бўлган давлат ва эзгуликка эга бўлади:

Ҳар гадоеким, жаҳонда бир мувофиқ ёри бор,
Ҳизр умри-ю, Скандар ҳашматидин ори бор.

Навоий лирикасида ишқ мавзуидан ташқари май ва шодлик ҳақидаги ғазаллар ҳам анчагина. Улар кўтаринки руҳда ёзилган бўлиб, ошиқнинг ғоят ҳаётий кайфиятидан дарак беради:

Тирилдим бодадин қайғум кетиб, эй боғбон, гўё —
Ки ҳайвон суйидан шодоб бўлғай даврнинг токи.

яна:

Май халос этди риёйи порсолиғдин мени,
Шукрким қутқорди зуҳду худнамолиғдин мени.

Навоий қатор ғазалларида дин арбоблари, товламачи, зоҳид, фирибгар шайхларни аёвсиз фош этади. Шоир уларни кўп масалаларда мавжуд социал фожианинг сабабчилари деб ҳисоблайди. Уларга ўзининг илғор инсонпарварлик ва ҳаётбахш ғояларини қарши қўяди.

Шоирнинг ғазаллари орасида автобиографик характердаги шеърлари ҳам бор. Масалан, Навоий сарой хизматида эканида унинг илғор фаолияти натижаси ўлароқ мамлакат ободончилиги, маданият равнақи, адабиёт санъат ривожи, халқ осойишталигида рўй берган жонланишлар туфайли, ўз манфаатини кўзлаган кўп амалдорларнинг шоирга қарши иғволари авж олиб турган пайтларда ёзганлигидан далолат берувчи мисраларни олсак:

Лаълдек бошим осулсун ғарқаи хуноб ўлуб,
Лаъл тиккан салтанат тожиға бўлса рағбатим...
Турфа кўрким халқ коми бирла умрум бўлди сарф,
Турфарак букким, бировга ёқмади бир хизматим.

Навоий ўз лирикасида севги мавзуи орқали бошқа ижтимоий масалани ҳам илгари сурган. Масалан, ёрининг бевафолигидан ва шу туфайли етишган жафодан нола қилар экан, шоир умуман даврдан, муҳитдан норозилик кайфиятларини баён этади:

Бало дашти аро Мажнун менингдек кўрмамиш даврон,
Қуюндек ҳар замон бир кўрмаган водийда саргардон...
Фиғонимдан фалак ғамгин, сиришкимдин жаҳон рангин,
На дардим ўтиға таскин, на ҳажрим дардига дармон...
Фалак раҳзан, замон душман, бадан равзан уза равзан,

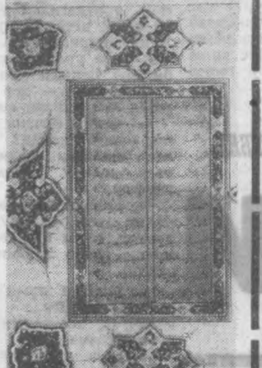

Навоий илк шеърларидан 1466 йилда тузилган девоннинг саҳифаси. Котиби Султонали Машҳадий.

Ю. Бутусов фоторепродукцияси.

Ҳа, унинг даври мураккаб, ғаддор эди. Ҳаёт машаққатли ва зиддиятли эди. Муҳит икки юзламачи ва мунофиқларга тўла эди. Лекин шундай шароитда аламли азоб ва эзувчи дард билан ижод этганига қарамай, Навоий ўз халқи қайғусини чекишдан толиқмади. Энг диққатга сазовори шундан иборатки, шоир ана шу халқи манфаатини, унинг қайғусини ўзининг шахсий кечинмаларидан устун қўяр эди. У ғазалларидан бирида «Менга юз жафо юзланса, бир марта афғон қиламан, лекин халққа бир марта зулм ўтказилса, мен юз марта фарёд чекаман», деб ёзган эди. Яна бир ғазалида у деган эдики:

Кимса юз йил комронлик қилса билким арзимас,
Даҳр аро бир лаҳза бўлмоғлик биров коми била.

Шундай қилиб, Навоий умидсизликка берилмади, ҳаётга лоқайдлик билан қарамади. У кишиларни ҳар қандай қийин вазиятда ҳам мушкулликларни енгишга, инсонни улуғлашга, севишга, унинг муҳаббати, қадр-қимматини оёқ ости қилмасликка, жоҳиллик ва худбинликдан қочиб, кўпчилик дарди, халқ қайғуси, орзу-истаклари билан яшашга, яхшиликка ва ҳамжиҳатликка чорлади:

Олам аҳли, билингизким, иш эмас душманлиғ,
Ёр ўлунг бир-бирингизгаким — эрур ёрлиғ иш!

Суйима ҒАНИЕВА, филология фанлари кандидати, А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институтининг катта илмий ходими.

ҒАЗАЛЛАР

Ер бордию кўнглумда анинг нози қолибдур,
Андоқки қулоғим тўла овози қолибдур.
Кўз хонасини қилди барандохта бу ашк,
Кўз берди вале хона барандози қолибдур.
Кўнглум қуши то сунбулунгуз домиға тушти.
Булбул кибн ҳар гул сори парвози қолибдур.
Ул қуш сафар айлаб не тараб гулбунин очқай,
Ким боғ аро бир сарви сарафрози қолибдур.
Мен ишқ рамузини демай ўлдум сафар этким,
Фарҳод ила Мажнуннунг ўкуш рози қолибдур.
Тақлид қилиб кўнглума ишқ аҳли чекар оҳ,
Ул борди-ю, эл ичра сар овози қолибдур.
Ҳижрону висолин кўпу оз дема Навоий,
Юз шукр деким, кўпи бориб ози қолибдур.

Баҳор андоқки булбул гулузори тоза истарман,
Ки ул гулбонг ила ўзни баланд овоза истармен.
Чу ул гул тоза-тоза ўт солур кўнглум аро, мен ҳам,
Ул ўтдин кўкрагим доғини тоза-тоза истармен.
Чу йўқ андоза ишқим бирла шавқимга, ул ойни, ҳам,
Жамолу меҳр оинида беандоза истармен.
Эритсам гар кўнгул чоки учун пайконларинг, тонг йўқ,
Темурдин чун ҳисори дард учун дарвоза истармен.
Узори шавқи тиғидин ўлуб қонлиғ кафан бирла,
Анинг ҳар торидин хуро юзига хоза истармен.
Фироқинг ичра розимен фалак жисмим уйин йиқса,
Хилофи одат уй вайрон қилурға роза истармен.
Навоий назмнинг авроқи зулфунгдин паришондур,
Анинг жилдиға сунбул торидин шероза истармен.

ҲИКМАТЛАР

Неким элнинг салоҳидур ани қил!
Менинг будур салоҳим эмди сен бил!
Эл ғуссасин сингдурмагин мақсуд эт,
Бу шева била оқибатинг маҳмуд эт!

* * *

Юз жафо қилса менга бир қатла фарёд айларам,
Элга қилса бир жафо юз қатла фарёд айларам.

* * *

Ҳақ йўлинда ким сенга бир ҳарф ўқитди ранж ила,
Айламак осон эмас ҳаққин адо минг ганж ила.

* * *

Нафъинг агар халққа бешак дурур,
Билки бу наф' ўзингга кўпрак дурур.

ТУЮҚЛАР

Ё қошингдин неча бир ўқ кўз тутай,
Отки, ўтрусиға онинг кўз тутай.
Неча кўргач ўзга маҳвашлар қошин,
Янги ой кўрган кишидек кўз тутай.

* * *

Неча дедим ул санамға — «бормоғин»,
Қилмади ул тарк охир бормоғин.
Мунча ким худройлик кўргузди ул,
Ақл ҳайрат қилди, тишлаб бармоғин.

Китоблар оламида

ШИНЕЛЛИ ҚИЗЛАР ҚИССАСИ

Ёзувчи Адҳам Раҳмат «Эллик бир баҳодир», «Ватан ботирлари», «Окопдан овозлар», «Жанговар лавҳалар», «Брест лавҳалари» китобларининг муаллифидир.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг «Ёш гвардия» нашриёти мана шу авторнинг «Шинелли қизлар» китобини нашрдан чиқарди. Бу китоб 1964 йили мана шу нашриёт томонидан чиқарилган «Шинелли қизлар» қиссаси китобининг тўлдирилган ва қайта ишланган нашридир.

Автор китобни битишда уруш йиллари ва урушдан кейинги йилларда вақтли матбуотда эълон қилинган материаллардан ижодий фойдаланган.

Китобга республикамиз хотин-қизларининг гражданлар ва Улуғ Ватан урушларида кўрсатган қаҳрамонликлари тўғрисидаги очерклари киритилган.

Бу очеркларда тошкентлик, андижонлик, бухоролик, самарқандлик ва бошқа шаҳар ҳамда қишлоқларда ўсиб вояга етган, уларнинг гражданлар ва Улуғ Ватан уруши йилларидаги, урушдан кейинги йиллардаги жанговар жасурлиги тасвирланган.

Очерк қаҳрамонларининг кўпи ҳозирги пайтда олима ёки халқ хўжалигининг турли соҳаларида хизмат қилаётган кишилардир.

Нашриёт китобни 45 минг нусхада чоп этди.

Т. ИСМОИЛОВ.

Планетамиз янгиликлари

• АПН телетайп лентасидан

ПРАГАНИНГ ТРАНСПОРТ ПРОБЛЕМАЛАРИ

ЭГРИ-БУГРИ тор кўчалар ва кўпсонли архитектура ёдгорликларидан ташкил топган Прага маркази автомобиллар билан низолашиб қолди. Прагаликларнинг 90 проценти автобус ва трамвайлардан фойдаланаётган (транспортнинг барча турлари билан кунига 1800 минг йўловчи ташилади) ва фақат 10 процент йўловчигина енгил автомобилларда юришига қарамай, айни ана шу кейинги йўловчилар катта қийинчиликларни юзага келтирмоқда. Транспорт қатновининг энг авжига чиққан пайтларида ҳаракат тезлиги соатига 10—15 километрдан ошмайди, жума кунлари кечқурун, кўп гражданлар шаҳар атрофидаги боғ-уйлар-дачаларга жўнаётганда эса ҳаракат тезлиги 6 километргача пасайиб кетади.

Шаҳарда автомобиллар сони тинмай кўпаймоқда. Уларнинг тезлиги ҳам ошяпти. Агар 1956 йилда Прага номерлари ёзилган машиналарнинг ҳар бири йилига 3850 километрдан йўл босган бўлса, ҳозир 8000 километрдан йўл босяпти. Машиналар турадиган жойлар масаласини ҳал қилиш ҳам жуда қийин. Машиналар тўхтаб турадиган жойлар учун 40 минг ўрин кераклиги ҳисоблаб чиқилди. Шаҳарнинг марказий қисмида эса бундай ўринлар атиги 11600 та. Прага Миллий комитети машиналар турадиган жойлар системасини машиналарнинг кўндалангига эмас балки узунасига турадиган қилиб ўзгартиришга қарор қилди.

Ҳозир қурилаётган «Шимол-Жануб» магистрали пойтахтнинг марказий қисмида машиналар оқимини камайтириш имконини беради. Бу йўл бир томонга икки—уч қаторлаб юришга мўлжалланган. Ундаги светофорлар «яшил тўлқинлар» принципи бўйича ишлайди ва ҳаракат тезлиги соатига 60-80 километр бўлади, деб фараз қилиняпти.

Прага приматори З. Зуска чет эллик мухбирлар билан қилган суҳбатида: «Бизда транспорт масаласи тубдан ҳал қилишни талаб этади. Бу ишда афтидан пиёда қатновчилар учун қулайлик яратилса керак...» деди.

Прагаликлар Совет мутахассисларининг ёрдами ва асбоб-ускуналари билан қурилаётган метрога асосий умидини боғлашган.

А. ГУЛЯЕВ, АПН мухбири.

БИРИНЧИ ОЙНИНГ ЮТУҒИ

ВАРШАВА. Польшанинг ишлаб чиқариш коллективлари янги йилнинг биринчи ойини катта муваффақиятлар билан нишонладилар. Шахтёрлар ойлик планларини ошириб бажариб, пландан ташқари 90 минг тонна кўмир қазиб чиқаришди. Металлурглар ҳам топшириқларни анча ошириб бажаришди. Улар мамлакатга планга қўшимча равишда яна 12,4 минг тонна чўян, 8,5 минг тонна пўлат ва 3,3 минг тонна турли хил прокат беришди.

Портларнинг коллективлари январни муваффақият билан тугаллади. Мамлакатнинг денгиз портларида икки ярим миллион тоннадан кўпроқ юк ортилди ва бўшатилди.

Оби-ҳаво ноқулай келганлигига қарамай темирйўл транспорти аниқ ишлаб турди, Силезия темир йўлчилари пешқадамлик қилмоқда. Улар пландан ташқари кўмирни тинимсиз ташиб беришга сўз бериб, ўз ваъдаларига ҳамиша вафо қилмоқдалар.

Мамлакатнинг ҳамма корхоналарида маҳсулот таннархини камайтириш ва сифатини яхшилаш учун кураш авж олиб кетди.

(ТАСС).

Гданьскдаги В. И. Ленин номли кемасозлик корхонаси йиллик ва беш йиллик топшириғини муваффақиятли бажарди. Ўтган йиллар мобайнида кемасозлар Польша, Совет Иттифоқи, Румыния, Бразилия ва Туркияга 27 кема етказиб бердилар. Бу йил кемасозлар янада улкан маррани белгилаб олишди.

Суратда: Польша савдо флоти учун тайёрланган «Эжени Коттон» кемасини сувга тушириш пайти.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

Ҳиндистоннинг қарори

ДЕҲЛИ. ПТИ агентлиги хабар беради. Ҳиндистон самолётларининг ҳам, ҳарбий самолётларнинг ҳам Покистон территорияси тепасидан учиб ўтишини вақтинча тақиқлаш тўғрисида қарор қабул қилди. Дарҳол кучга кирадиган бу қарор Покистон Ҳиндистон самолётининг ўғирланиши ва портлатилиши натижасида етказилган зарар учун «тўланадиган товон масаласини қаноатланарли равишда ҳал қилиб» бермагунча ўз кучини сақлаб тураверади.

Бош министр Индира Ганди Верхампурда (Ғарбий Бенгалия) ўтказилган оммавий митингда сўзлаган нутқида Ҳиндистон самолётининг ўғирланиши ва портлатилиши муносабати билан бўлган можаро учун жавобгарликни Покистонга юклади.

Александрия — йирик иқтисодий марказ, Бирлашган Араб Республикасининг денгиз дарвозаси. Александрияликларнинг фахри — Совет Иттифоқи ёрдамида қурилган кемасозлик корхонасидир. Тез кунда уна 13 минг тонна юк кўтарадиган дастлабки кема сувга туширилади.

СУРАТДА: корхона ишчилари Магди Халил (чапда) ва Муҳаммад Фуад (ўртада) совет инженери Виктор Белов билан суҳбатлашмоқдалар.

В. Соболев фотоси,
ТАСС фотохроникаси.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

ХАНОЙ, Каосан патет-лао агентлигининг хабар беришича, тўла бўлмаган маълумотларга кўра, шу йилнинг январь ойида Лаос Халқ озодлик армияси душманнинг мингдан ортиқ солдатини сафдан чиқарган. Ватанпарварлар душманнинг қарийб 40 га яқин қурол-яроғини қўлга туширдилар ва яксон қилдилар.

(ТАСС).

Халқ манфаатларини кўзлаб

КАРАКАС, Халқнинг сайлов ҳаракати ва республикачи-демократик иттифоқ партиялари кенг халқ-миллий фронти тузишга қарор қилдилар. Бу фронт Венесуэла халқи кўпчилигининг манфаатларига мос бўлиб тушадиган сиёсат ўтказиши керак. Шу партияларнинг фаолиятини координация қилиб турмоқ учун махсус комиссиялар тузилди. Бу комиссиялар программа ишлаб чиқарди ва фронтнинг структурасини белгилаб беради.

Республикачи-демократик иттифоқ партиясининг бош секретари Ховито Вильяльба матбуот конференциясида гапириб, тузилаётган фронт мамлакатнинг барча ватанпарвар кучларининг аъзо бўлиб кириши учун очиб қўйилади, деди. Мабодо фронт ҳокимиятни қўлга олса, деди Вильяльба, биз нефть конларини, темирруда конларини национализация қиламиз ва чинакам ер ислоҳоти ўтказамиз.

Венесуэла Коммунистик партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг пропаганда бўлими халқ сайлов ҳаракати ва республикачи-демократик иттифоқ партияларининг раҳбарлари билан учрашиб, халқ миллий фронтини тузиш ва Коммунистик партиянинг бу фронтга қатнашуви тўғрисида музокаралар олиб бормоқ учун делегация тайинлади.

(ТАСС).

Шарқий Покистоннинг табиий офатдан зарар кўрган районларига турли томондан ёрдам келмоқда. «МИ—8» совет вертолётлари аҳолига зарурий юкларни етказиб беришнинг асосий воситаси бўлиб қолди.

Совет авиаторлари бир ой ичида мамлакатнинг 30 дан ортиқ пунктига 700 мартага яқин парвоз қилиб, 30 минг килограмм ҳар хил товарлар — озиқ-овқат, дори-дармон, кийим етказиб бердилар.

СУРАТДА: «МИ—8» вертолётлари Галачипа шаҳрига етиб келди.

Л. Чуйко фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ПАРЛАМЕНТ ТАШВИШГА ТУШИБ ҚОЛДИ

ОТТАВА. Америка капитали Канаданинг янгидан-янги компанияларини ўз қўлига олмоқда. Тўла бўлмаган маълумотларга қараганда, ўтган йили Канаданинг юздан ортиқ хусусий компанияси Америка монополиялари қўлига ўтган.

Американинг «Эшленд ойл инкорпорейтед» концерни Канаданинг «Хоум ойл лимитед» нефть компаниясини ўз назоратига олиш учун зўр бериб уринаётганлиги муносабати билан кейинги кунларда парламентда ва Канада матбуотида кенг компания бошланди.

Янги демократик партиянинг раҳбари Т. Дуглас умумпалатасида сўзлаган нутқида «Канаданинг сўнгги йирик нефть компанияси» қўлдан кетишига йўл қўймаслик мақсадида барча зарур чораларни кўришни ҳукуматдан талаб этди. Дуглас ҳозирги вақтда Канададаги нефть ва газ қазиб чиқариш саноатининг 83 проценти ва нефтни қайта ишлаш саноатининг 99 проценти чет эл назоратида, деб таъкидлади.

(ТАСС).

ГУЛДОР ЧИТ чодрасининг бир барини тишлаб олган Озра мозор панжарасига бир парча қизил сатинни боғлаб қўйди. У бошини кўтариб, катта-катта кўзларини шипга осиғлиқ чанг босган лампага қадади. Озра тиз чўкиб ўтириб шивирлади:

— Оҳ ҳазрат! Оҳ Мусо ўғли бинни Жаъфар! Ниятимга етказ, яқинларим олдида мени шарманда қилма! Ёлвораман, ҳазрат, мурод-мақсадимга етиб эрли бўлишимга кўмаклаш. Мен ҳам одамлардай ўз уйимда ўтирай... Шундай қил, мени эр олсин, отамникидан олиб кетсин!.. У мени хоҳлаган ерига олиб борсин. Бошқа тилагим йўқ! Фақат эр тилайман!.. Менга раҳм қил!.. Наҳотки мен шунга лойиқ бўлмасам?.. Ахир сен Азизхоннинг қизини эрли қилдинг-ку!.. У шундай хунук, бедавоки... Оҳ ҳазрат, худо олдида қурбонинг бўлай! Худо ҳақи қасамёд этаманки, агар ниятимга етсам, боқилган яхши бир қўй қурбон қиламан!..

Мозор олдида ҳеч ким йўқ эди. Фақат қуръон тиловат қиладиган кўр қори бўйра устида ўтириб, трубкасини чакарди ва аҳён-аҳёнда қироат билан диний байтларни ўқиб қўярди. Унинг нохуш чўзиқ овози мозордаги сукунатни бузиб турарди.

Озра ҳамма ёғига ранг-баранг қуроқ илиб ташланган жигарранг ёғоч панжарага пешонасини қаттиқ тираб ўтирарди. Қиз йиғлагудай бўлиб, калта-калта нафас оларди... Биргина истак унинг ороминн бузарди, худди шу илтижо қилиб сўраётган биргина нарсадан қиз бечора уялиб, авлиёга сиғиниб ёлворди. Унинг кўзлари юмилиб, яна очиларди. Кўз ёшлари орасидан у шамларга, қуръон қўйиладиган курсичага боқарди...

Қабр устига ифлос, чанг, куя еган яшил рангли жун газлама ёпилган. Озранинг ёниб турган кўзларида лампадан тушиб турган ёруғлик липиллаб кўринарди. У атроф-тевараккa ҳайратланиб, болаларча боқарди... Мозор узун ва баланд қилиб ишланган. Унга барваста, бақувват гавдали эркак дафн этилган бўлса керак. Озра қизиқиш билан қабрни кўздан кечирди. «Қурбонгинаси бўлай, афтидан жуда довюрак киши бўлганга ўхшайди!»

Шундай муқаддас жойда у эр ҳақида ўйлашга, эр тилашга қандай журъат этди! Қиз уялганидан қизариб кетди...

Озра ўрнидан турди. У панжарани ихлос билан чўлп этиб ўпди. Сўнгра уни ушлаганча шивирлаб тиловат келтириб, панжара атрофини икки марта айланди. Яна илгариги жойига келиб тўхтади.

У ўзи илиб қўйган қуроқни топиб, секин ўзига тортиб, силай бошлади. Унгача кимдир боғлаган кулранг дағал саржа парчаси унинг қуроғини беркитиб турарди. Қизнинг аччиғи келиб, қуроғини кўринадиган қилиб олдинга чиқариб қўйди...

«Бу қуроқни эркак киши яхши хотин ато қилсин деб боғлаган бўлса-я!...— деб ўйлади Озра.— Ким билсин, пешанасига нима ёзилганини? Мана, мен ҳам ундан кейин қуроғимни илиб қўйдим. Бу менга бахт келтирса ажаб эмас, ҳеч нарса бўлмаслиги ҳам мумкин...»

«Қиз ҳаяжон ичида кулранг қуроққа қараб қолди. Эркакча, қўпол саржа парчаси унинг гулдор қуроғига тегиб кетди. Юраги алланечук бўлиб кетди. У кулранг қуроққа қараган сари шу дағал саржа кўз олдига ўзи истаётган кўнгилдагидай бақувват эркакни гавдалантираётгандай юраги қаттиқроқ урарди. Қизнинг қалбида шу қуроққа нисбатан аллақандай ёқимли бир туйғу пайдо бўлди...

Хаёлига шундай фикрлар келаётганидан уялди. Аммо хаёл бу кулранг қуроқни қўлини чўзиб, уни қучоқламоқчи бўлиб турган эркакка айлантирди... Қиз қалбига қайғу соя ташлади. У қўрқа-писа атрофга қараб олиб, кулранг қуроққа лабларини босди...

Унинг кўзлари юмилган. Терлаган қўллари билан панжарани маҳкам ушлаб, қари дарахт ҳиди анқиб турган ҳаводан ғамалам ичида нафас оларди. Кўз олдида аввал эркак кишининг ноаниқ, хира юзи жонланди, сўнгра кулранг кийинган гавдаси намоён бўлди... Қизнинг аъзойи бадани қалтираб кетди. Бу ердан тезроқ қочиб қолиш керак...

Ниҳоят у кўзини очди, кулранг қуроқни ўзининг гулдор сатин қуроғига тегизиб, илгариги ҳолича қолдирди ва тез мозордан чиқди...

Озра ҳаммадан ҳам бу улкан, ёт дунёда ёлғиз қолиб кетишдан қўрқади. Ҳамма ўз иши билан банд, ҳар бир киши фақат ўзини ўйлайди ва дунёда ёлғизликдан қўрқадиган эрли бўлишни орзу қилаётган Озра деган қиз ҳам борлигини ҳеч ким хаёлига келтирмайди. Ахир хотинларни орзу қиладиган минглаб эркаклар ҳам бор-ку! Агар улар шўрлик Озрани билганларида, ўша эркаклар у учун бошларини беришга ҳам рози бўлардилар... Бироқ уни ким билади? Ниятига етолмай юрган қанчадан-қанча аёллар, яна шунча эркаклар бир вақтнинг ўзида бошларини ёстиққа қўядилар, аммо бир-бирларидан бехабарлар! Қани эди кўрпа, ёстиқлар тилга кирса! Оҳ, унда одамлар бир-бирларидан қўрқар эдилар.

Унинг кунлари кутиш билан ўтарди. Озра ажойиб кунларнинг бирида бирдан дарвозаларини биров тақиллатиб келадию, уни унаштиришиб, сўнгра етаклаб олиб кетишларини орзиқиб кутар эди. Эрталаб шу фикр билан уйғонарди...

Аммо уйларига ҳеч ким келмас эди... Фақат керосинчи келиб турарди... Неча йиллардан буён уларга керосин олиб келади. Уларнинг ҳовлисига келиб турадиган бу яккаю-ягона киши қовоғидаги катта холи билан ажралиб турарди. У доим керосин ҳиди анқиб турадиган кир-чир кийимда келарди. Озранинг қўлидан бўш идишни олиб, унга ярим қилиб керосин қуйиб берарди-ю, кетарди.-.

Озра ҳам кўтарди. Баъзан дарвоза тақиллагандай бўларди. У уй ишларини ташлаб, эшикка чопарди, уни шошилиб очганда, ҳеч ким бўлмас эди. Бундай пайтларда у жинни бўлиб қолмай деб қўрқарди...

Озра эр ҳақида ўйларди. Хаёлида турли хил эрлар жонланарди, уларнинг ҳар бири ўзинча ёқарди. Улардан бири ҳатто керосинчига ўхшаб кетарди. Қовоғида катта холи ҳам бор.-.

Озранинг бир маромда ўтаётган нурсизгина ҳаётида биргина диққатга сазовор воқеа содир бўлди. Сира унутилмас бу воқеа у Кумга бораётганида рўй берди. Умрида биринчи марта уни эркак қўли қучоқлади, кўкракларига тегди. Шофер қиз машинага чиқаётганида қучоқлаб, қўлтиғидан кўтарди. Ўшандан буён у ўзида содир бўлган ҳис-ҳаяжонини сира-сира унутмайди.

Қоронғу, нафас қайтарадиган туп эди. Сайёҳлар Нусрат Панчара почта станцияси олдида тўхташди. Йўловчилар автобусдан тушишди. Озра ҳам улар билан бирга эди. Станция ёнидан оқаётган ариқчадан захҳиди келиб турибди. Қора осмонда юлдузлар чарақламоқда. Улар ҳозиргина ойни сўйиб, чуқурга кўмган каби кўз қисишиб, жимирлаётгандай. Шофер ёрдамчиси машинага бензин қуйди. Шофер эса автобус зинасида туриб, ердан анча баланд эди,— аёлларнинг чиқиб олишларига ёрдамлашарди.

Шофер бақувват ва дағал қўллари билан Озранинг шундоққина кўкрагининг тагидан қўлтиқлаб, машинага чиқараётганида, қизнинг димоғига гуп этиб бензиннинг аччиқ ҳиди урди. Қиз танасида унга номаълум аллақандай туйғу ҳис этди. Юраги қиндан чиққудай ура бошлади. Қиз ҳаяжонланиб автобусга кирди. Автобус юриб кетгандан кейингина у бироз тинчланди.-.

Шунақа, у ширин туш кўраётганда, туши охирламай уйғониб қолгандай бўлди... У тушини охиригача кўришни қанчалик хоҳлаётганини билсангиз эди... Оғзи қуриб қолиб, чанқай бошлади. Бояги ҳузурни давом эттирмоқчи бўлгандай бехтиёр ўнг қўли билан кўкрагини маҳкам босди. Бензин ҳидидан боши айланди. Озра шоферни кўриб олиш учун бошини ўша томонга бурди. Аммо қоронғуда ҳеч нарса кўролмади. Унинг назарида шофер тўла, кулранг саржадан тикилган костюм кийган қўпол одамга ўхшаб кетди...

Қиз анчагача ўнг қўлини кўкрагига босиб турди. Унинг димоғидан бензин ва заҳ ҳиди нари кетмади. Бу ҳид унга сира тинчлик бермай қўйди.

Озра кўп вақтини чорбоғчадаги анор туплари остида ўтириб ўтказар, унинг қизил гулларига тикилиб, эр ҳақида ўйларди. Бир гал у чорбоғчада ўтирганида, керосинчининг таниш овози эшитилди;

— Ке-е-ро-с-син! Ҳу, ке-е-ро-о-си-и-ин!

Тўсатдан Озранинг хаёлига бир нарса келди. Қиз довдираб қолди, сапчиб ўрнидан турди-ю, яна қотиб қолди... Иккиланиб анор тупининг эгри поясини ушлаб қолди-.

«Нима бўлса бўлар! Мендан нима кетарди! Менга уйланаман деб қолса-чи! Ахир бунинг айби борми? Йўқ!.. Балки у ҳам биронта менга ўхшаганни қидириб юргандир».

Озра дарвоза томон отилди. У керосинчига бўш идишни узатди. Қиз ўзининг йирик гулли чит чодрасининг тагидан буғдойранг қўлини мумкин қадар кўпроқ чиқаришга ҳаракат қилди. У шиша билагузук таққан қўлларини керосинчига яқинроқ олиб борди...

Керосинчи қизнинг буғдойранг қўлига ҳам, шиша билагузукка ҳам сира эътибор бермай, одатдагидай ундан идишни олиб, керосин қуя бошлади. Унинг бурнига бензиннинг аччиқ ҳиди урилди, қизнинг қалби яна ёқимли ура бошлади.-,

— Амаки,— деб сўради Озра,— сиз бензин сотмайсизми?

— Сенга бензин нимага керак бўлиб қолди? Бензин билан ўйнашма, билмасдан лампага қуйиб қўйма, у жуда хавфли.

— Бензин портлаб кетишини ўзим ҳам биламан. Шошмай туринг, сизга яна бир нима демоқчи эдим. У бошқа нарсага керак...

— Нимага керак эди?

— Машинага... Тўғрисини айтингчи, хотинингиз борми?

— Бўлмасачи?

— Болаларингизчи?

— Ана шу наслдан йўқ!

— Ахир мусулмонлар тўрттагача хотин олишларига йўл бор-ку! Худонинг ўзи рухсат беаркан-у. Балки бола ҳам бўлиб қолар-.. Худо бола кўрмайсан деб, пешонангизга битиб қўйиптими?.. Одам ўзидан кейин зурриёт қолдирмай кетса бўладими?..

— Ҳе... жонгинам! Шу битта хотин ҳам оғирлик қиляпти. Меросхўр кимга керак эди? Гапингни қара-ю, ота-онамизга биз нима қилдикки, тағин фарзандларимиздан кутсак!..

Озра ҳамон дарвоза олдида ерга қараб, керосин томчиларига маъносиз боқиб турарди. Унинг олдида пиёз сотадиган киши тўхтаб, хириллаган овозда сўради:

— Хоним, яхши, гулхонада етилган пиёз олмайсизми? Жуда яхши пиёз! Исфаҳонники!

Узоқдан таниш овоз эшитилди.

— Ке-е-ро-о-си-и-ин! Ҳу, ке-е-ро-о-си-и-ин!..

Содиқ ЧУБЕК

КЕРОСИНЧИ

ҲИКОЯ

Оқшом суҳбатлари

Баҳаво хонадон

Ҳамма ҳам яшаб турган хонадонининг озода ва баҳаво бўлишини истайди. Бу хоҳиш табиий. Чунки, айниқса қиш пайтида одам кўп пайт уйда қолиб кетади. Уйнинг батартиблиги, саришта-саринжомлиги киши кайфиятига ё салбий, ё ижобий таъсир этади. Шуни ҳам алоҳида қайд қилиш керакки, хонадонда торшер, дарпарда ё бўлак нарсалар уй жиҳозларининг қимматбаҳо ва чиройли бўлиши кифоя эмас.

Аввало хона ёруғ бўлиши лозим. Хонани нечоғлик ёруғ қилиш ҳар кимнинг ўз қўлида. Бунинг учун обойлар, дарпардалар, хона деворларининг қайси рангда бўлиши катта аҳамиятга эга. Масалан оқ, оч сариқ, мовий ранглар қуёш нурини 70-80 процент, жигар ранг 30-35 процент акс эттиради.

Чанг босиб ифлосланган дераза ойналари, қалин матодан тикилган дераза пардалари ёруғликни тўсади. Баъзилар дераза токчаларига гул туваклари қўйиб қўйишади. Гул ўсиб кетганидан кейин ўз-ўзидан ёруғликни тўсади. Ҳатто деразага яқин қўйилган уй жиҳозлари — мебеллар ҳам ёруғликни бирмунча тўсади.

Уйнинг қандай ҳароратда бўлиши катта аҳамиятга эга. Хона ҳарорати 18-19 даража бўлгани маъқул, дейишади медицина ходимлари.

Баҳаволик ҳақида эса алоҳида қайғуриш керак. Текширишлар натижасида шу аниқландики, ёзда ташқаридаги ҳаво уй ичидагига нисбатан икки бор тозароқ бўлса, қишда ўттиз марта тоза бўлади. Шунингдек, хонада чанг ҳам анчагина йиғилиб қолади. Демак, биз, вақтимизни кўпроқ хона ичида ўтказадиган қиш-қировли кунларда яшаб турган жойимизнинг ниҳоятда баҳаво бўлиши кераклиги тўғрисида жиддий ўйлашимиз керак.

Бунинг учун ҳар куни уй жиҳозларини нам латта билан яхшилаб артиб чиқиш, полни ювиш лозим. Намдан «қўрқадиган» жиҳозларни чангни яхши оладиган, юмшоқ пахмоқ латта билан артиш керак. Шундан кейин хона жуда баҳаво бўлиб, киши саломатлиги учун ажойиб шароит яратилган бўлади. Шунингдек, хонани дамбадам шамоллатиб туриш ҳам тавсия этилади.

Баъзан хонада пашша, суварак ва шунга ўхшаш ҳашаротлар пайдо бўлиб қолади. Айрим пайтларда «Нима учун бундай ҳашаротлар ҳамма хонадонларда бараварига пайдо бўлмайди?» деб санитар врачларга савол бериб қолишади. Бунинг жавоби жуда оддий. Бу нарса майда-чуйдаларга етарли аҳамият берилмаганидадир. Дастурхондаги ҳар хил ушоқларнинг ўз вақтида тозалаб қўйилмагани, идиш-товоқлар ўз вақтида ювилмагани, озиқ-овқатларнинг усти ёпилмай қолгани, ахлат тўплангани заҳоти олиб чиқиб ташланмаганидадир. Бундай турмуш икир-чикирларини унутиш, уларга бефарқ қараш ярамайди. Худди мана шулар кейинчалик қанчадан-қанча нохуш ҳолларни юзага келтириши мумкин.

Яна бир нарсани таъкидлаб ўтмоқчимиз. Телефонда гаплашганда қичқириб сўзлашиш, овоз борича шанғиллаб гаплашиш, шунингдек радио ва телевизорни баландлаб қўйиш, эшикларни шарақлатиб ёпиш каби нарсалар кўнгилсиз шовқин ҳосил қилади. Бу эса, саломатлик учун ниҳоятда зарарлидир. Кўпинча шовқин невроз, ҳаттоки гипертония касаллигининг келиб чиқишига сабаб бўлади.

Хулоса қилиб айтганда, хонадон озода, шовқинсиз ва шинам бўлмоғи даркор.

БИР ЯРИМ МИЛЛИАРД ЙИЛГИ ЎСИМЛИКЛАР

Қирғизистонлик тадқиқотчилар Тянь-Шань этакларида фанга маълум бўлмаган ва ерда бундан бир ярим миллиард йил аввал яшаган микроскопик ўсимликларни топдилар.

Бу оддий кўзга кўринмайдиган ўсимлик қолдиқлари ўлчами 10 микрондан 400 микронгача борадиган ва ўзига хос донадор структурадаги думалоқ ясси қобиқлардан иборатдир.

Бу кўринмас ўсимликлар якка хужайрали фитопланктон сув кўкатларидан бўлиб, ер атмосферасининг вужудга келишида ва ер қобиғида нодир элементларнинг кўп концентрациялари ҳосил бўлишида муҳим роль ўйнаган.

(ТАСС).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар Т.О.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—9|II да **Дилором**, 10|II да —**Майсаранинг иши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 9|II да —**Машаққатли йўл**, 10|II да —**Машаққатли йўл.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10|II да **Ёшликда берган кўнгил**, 11|II да **Фарғона тонг отгунча.**

КИНО

9 ФЕВРАЛДА

Чемпион—«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (кечқурун), «ЧАЙКА» (кеч 6 да).

Биримиз—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «КЎКЧА» (кечқурун).

Икки океан сири (2 серия) — НАВОИЙ номли (кеч 8 да).

10 ФЕВРАЛДА

Чемпион — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12, 2, 4 ва кеч 6 да).

Биримиз — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Икки океан сири (2 серия) (кундуз соат 2, кеч 8 да).

Хотинимнинг номуси—НАВОИЙ номли (ўзбек тилида кундуз соат 4.40 минутда).

Севги нафосати — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун)

Директор — «ЧАЙКА» (кеч соат 8 да).

Сумбул сочли гўзал Варвара — «СПУТНИК» (эрталаб соат 10 ва 11 да).

23 февраль кундуз соат 2 яримда В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети механика-математика факультетининг илмий даражалар бериш бўйича илмий совети кенгаши (Студентлар шаҳарчаси, Г-сектор, 303 аудитория)да физика-математика фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Х. Я. Исломова: «Топологик ярим майдонда юқори ва қуйи функциялар» деган темада:

Т. Г. Гейдаров: «Стационар тасодифий процесслар баъзи нопараметрик баҳолари ва объектлари характеристикаларининг тақсимот қонунлари» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан университет кутубхонаси (Студентлар шаҳарчаси, 4-почта бўлими)да танишиш мумкин.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
КПССНИНГ XXIV СЪЕЗДИГА БАҒИШЛАНАДИ.
9—10—12—13 февралда
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

К. ЯШИН ва В. РУЗИМАТОВ таржимаси

А. СОФРОНОВ

„МАШАҚҚАТЛИ ЙЎЛ“

2 қисмдан иборат драма

САҲНАГА ҚЎЮВЧИЛАР—Ўзбекистон ССР халқ артистлари А. О. ГИНЗБУРГ ва О. Я. ЧУБАЙС

РАССОМ — И. С. ГЛАЗУНОВ.
КОМПОЗИТОР — В. А. ГРОХОВСКИЙ.

РЕЖИССЕР АССИСТЕНТИ—Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Т. АЗИМОВ.

СПЕКТАКЛДА:

СССР халқ артисти С. ЭШОНТЎРАЕВА.

Ўзбекистон ССР халқ артистлари—Я. АБДУЛЛАЕВА, И. БОЛТАЕВА, Э. МАЛИКБОЕВА, З. МУҲАМАДЖОНОВ, З. САДРИЕВА, Т. СУЛТОНОВА, С. ТАБИБУЛЛАЕВ, А. ТУРДИЕВ, Ж. ТОЖИЕВ, Қ. ХУЖАЕВ, З. ҲИДОЯТОВА.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар—Т. АЗИЗОВ, Ё. АҲМЕДОВ, Р. ИБРОҲИМОВА, П. САИДҚОСИМОВ, Т. ТОЖИЕВ, О. ЮНУСОВ ва бошқалар қатнашадилар.

Спектакль кеч соат 7.30 да бошланади. Касса ҳар куни соат 10 дан очиқ.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

ЎЗБЕККОНЦЕРТ
МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА
15 ФЕВРАЛДА
(кеч соат 8 да).

ҒАЗАЛ ВА ҚЎШИҚ КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Қуддус МУҲАММАДИЙ, Суйима ҒАНИЕВА, Ёнғин МИРЗО, Эркин ВОҲИДОВ.

СССР халқ артисти, Давлат ва Ҳамза мукофотлари лауреати

МУҚАРРАМА ТУРҒУНБОЕВА

Ўзбекистон ССР халқ артистлари— Берта ДАВИДОВА, Қундуз МИРКАРИМОВА.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар—Дилором ШЕРОВА, Ориф АЛИМАҲСУМОВ, Ориф ҚОСИМОВ.

СОЛИСТЛАР: Малоҳат ДАДАБОЕВА, Шокиржон ЭРГАШЕВ, Сирож АМИНОВ.

Атоқли ижрочилар ва созандалар:
«Мақом» ансамбли, Хоразм «Лазги» ансамбли.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли қатнашади.

Кечани Ёнғин МИРЗО ва Назрулла ЁҚУБОВЛАР олиб боради.

Билетлар — «Юбилей» спорт зали ва Я. М. Свердлов номли концерт зали кассаларида кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

МАРКАЗИЙ „ЮБИЛЕЙ“ СПОРТ ЗАЛИДА
13 февраль кеч соат 8 да, 14 февраль кундуз соат 2 ва кеч 8 да
ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ ИШТИРОКИДА

КАТТА КОНЦЕРТ
ОҚШОМ ДАВРАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

СССР халқ артисти, Давлат ва Ҳамза мукофотлари лауреати
МУҚАРРАМА ТУРҒУНБОЕВА

СССР халқ артисти
САОДАТ ҚОБУЛОВА

Ўзбекистон ССР, Туркманистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР халқ артисти
КОМИЛЖОН ОТАНИЁЗОВ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:

Маърифат УБАЙДУЛЛАЕВА (Андижон), Ғулом ҲОЖИҚУЛОВ (Андижон), Раъно НИЗОМОВА, Равшаной ШАРИПОВА, Эргаш КАРИМОВ.

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Малоҳат ДАДАБОЕВА, Камолиддин РАҲИМОВ (Наманган), Ўринбой НУРАЛИЕВ (Андижон), Турдиали САЙДУЛЛАЕВ (Наманган), Мадамин ва Зайнобиддин ЮСУПОВЛАР (Марғилон), Одилжон ОХУНЖОНОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар Раббим ҲАМДАМОВ, Қаҳрамон ДАДАЕВ, Зоҳиджон ОБИДОВ, Маҳмуд ЮНУСОВ.

Созандалар: Комунар КОМИЛОВ, Тоҳир РАЖАБОВ, Фазилат ШУКУРОВА, Ҳамид ЖАЛОЛОВ, Носир ҚОСИМОВ.

Музика раҳбари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Салоҳиддин ТУХТАСИНОВ.

Программани Эргаш КАРИМОВ ва Ҳасан ЙЎЛДОШЕВлар олиб боради.

Билетлар Марказий «Юбилей» спорт зали ва Свердлов номли концерт зали кассаларида кундуз соат 2 дан сотилади.

22 февраль кундуз соат 2 да Тошкент врачлар малакасини ошириш институти (конференц залида)нинг бирлашган илмий совети (генерал Петров кўчаси, 51-уй)да медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

И. Комилжонов: «Ўпка силини хирургия йўли билан даволашда беморлар юрак томир системасининг функционал ҳолати» деган темада:

Т. М. Маҳкамов: «Сурункали нефрит касаллигига йўлиққан беморларни «Ситораи-Моҳи-хоса» санаторияси шароитида климатотерапия жиҳатидан даволаш самарадорлигининг айрим кўрсаткичлари» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонаси (генерал Петров кўчаси, 51-уй)да танишиш мумкин.

ТЕЛЕВИЗОР

9 ФЕВРАЛЬ

СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 18.30 Болалар учун мультфильм. **18.45** «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **19.00** «Ярим аср йилномаси». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг «1935 йил» ҳақидаги серияси. **20.00** «Ахборот» информацион программаси. **20.15** Телевизион театр. Н. Нечволодова, Л. Резниченко, «ВОЛОДЯ УЛЬЯНОВ», 1-қисм. **21.05** КПСС XXIV СЪЕЗДИ ШАРАФИГА. «Пиллачиларнинг қишки тараддуди». **21.20** Ўзбек халқ чолғу асбоблари ва баян созандаларининг биринчи республика конкурси лауреатларининг концерти. **22.00** Янгиликлар. **22.10** «Олис юлдуз шуъласи». Бадиий фильм. 1-серия. **23.20** Кўрсатувлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

23.30 «Вақт» информацион программаси. **24.00** «Артур Уининг мартабаси». Спектаклнинг давоми. **01.00** Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Ўзбек тилида: 17.55 Кўрсатувлар программаси. **18.00** Кичкинтойларга эртаклар (рус тилида).

ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

18.30 Эстетика асослари, 8—10-синф. «Ҳозирги замон услублари» (ўзбек тилида). **19.00** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тилидан 18-машғулот. **19.25** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Инглиз тилидан 18-машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.05 Кўрсатувлар программаси. **20.10** Янгиликлар. **20.20** Ўқувчилар учун «Табиат ҳақида ҳикоялар». **20.45** Беш йиллик одимлари. **21.00** Янгиликлар. **21.05** Концерт. **21.30** Ленинча миллионлар университети. **22.00** Б. Брехт «Артур Уининг мартабаси». Горький номидаги Ленинград Давлат Академик Катта драма театрининг спектакли.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 «Марианна». Бадиий фильм (ўзбек тилида). **21.15** «Ҳамиша маршда». Телеспектакль (рус тилида).

Тошкент оқшоми 4 бет
9 ФЕВРАЛЬ, 1971 Й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари—33-29-33. 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22. партия, совет ва касаба союз ташкилотлари шаҳар хўжалиги бўлимлари—33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55. хатлар ва оммавий ишлар—33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари— 33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими—33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А—2470.
Р—03149.